

Εκκλησιαστική μουσική στη Δύση

Ο Χριστιανισμός έφτασε στη Ρώμη από την Ανατολή. Ο Παύλος και ο Πέτρος ήταν οι επίσημοι ιδρυτές της Εκκλησίας της Ρώμης. Στη νέα θρησκεία ήρθαν πολλά λατρευτικά στοιχεία από τις Εκκλησίες της Ανατολής. Στις κατακόμβες της Ρώμης, οι διωγμένοι χριστιανοί ψάλλουν ύμνους και «ωδές πνευματικές». Κατά την πρώτη αυτή περίοδο του Χριστιανισμού οι σπουδαιότεροι Πατέρες της Δύσης ήταν είτε Έλληνες είτε είχαν ελληνική παιδεία.

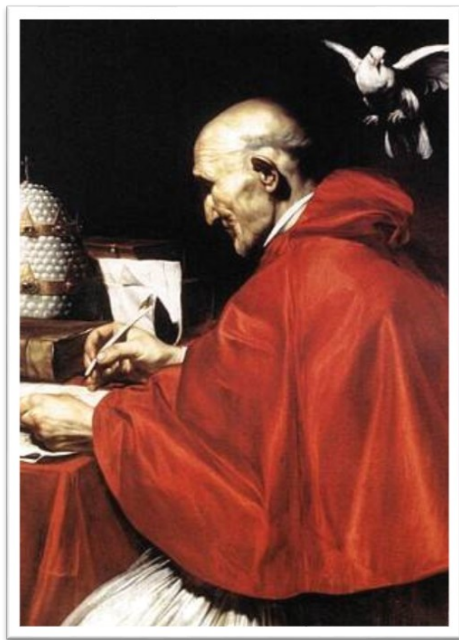
Αμβροσιανό μέλος

Ο Άγιος Αμβρόσιος ο Μεδιολάνων (4ος αι. μ.Χ), ένας από τους μεγάλους πατέρες της Εκκλησίας, προσπάθησε να δημιουργήσει ένα νέο τύπο λατρείας, σύμφωνα με τα πρότυπα της Ανατολής, να ταιριάζει όμως στο λαό της Δύσης. Εισήγαγε από την Ανατολή ένα λειτουργικό τυπικό, του οποίου χαρακτηριστικό ήταν η «**αντιφωνική ψαλμωδία**». Ο Άγιος Αμβρόσιος συνέθεσε, επίσης, νέους ύμνους με λαϊκότροπο ύφος. Φυσικά, υπήρχαν και άλλοι υμνογράφοι και μελοποιοί που συνέθεσαν ύμνους εκείνη την εποχή. Ο κύκλος των ύμνων και το τυπικό της λειτουργίας της Εκκλησίας των Μεδιολάνων ονομάστηκαν «**Αμβροσιανό Μέλος**» (*cantus Ambrosianus*).

Γρηγοριανό μέλος

Ο κίνδυνος διάσπασης της Εκκλησίας και η ανεξέλεγκτη εισαγωγή νέων ύμνων, σε μουσική γνωστών λαϊκών τραγουδιών, ήταν η αιτία που ο Πάπας Γρηγόριος (6ος αιώνας) όρισε όλους τους ύμνους που θα έπρεπε να ψέλνονται σε όλες τις εκκλησίες της Ευρώπης.

Κατάρτισε το τυπικό της Ρωμαϊκής Εκκλησίας, με το οποίο καθόριζε το ύφος της

εκκλησιαστικής μουσικής και τη σειρά που θα έπρεπε να ψέλνονται οι ύμνοι κατά τη Θεία Λειτουργία. Τη διάδοση του Γρηγοριανού μέλους ανέλαβαν οι Βενεδικτινοί μοναχοί.

- Το γρηγοριανό μέλος είναι μία συνεχής μουσική γραμμή που διακόπτεται μόνο όταν ολοκληρωθεί το νόημα του κειμένου.
- Είναι μία ψαλμωδία με ελεύθερο ρυθμό.
- Δε χωρίζεται σε μέτρα.
- Το κείμενο δεν είναι στίχοι αλλά πεζό.
- Οι μελωδίες είναι μονοφωνικές και στηρίζονται στους εκκλησιαστικούς τρόπους.
- Η γλώσσα είναι η Λατινική

Οι μελωδίες διακρίνονται σε

- «συλλαβικές» όταν μία συλλαβή αντιστοιχεί σε ένα φθόγγο της μελωδίας και

- «μελισματικές» όταν κάθε συλλαβή αποδίδεται με περισσότερους από έναν φθόγγους.
- Η σημειογραφία ήταν νευματική και αργότερα τετράγωνη.

Κάθε φορά που η μουσική του Γρηγοριανού μέλους παρουσιάζει «παρεκκλίσεις» η ηγεσία της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας με μία σειρά από Συνόδους, προσπαθεί να το ξαναφέρει στο «σωστό δρόμο». Μία τέτοια Σύνοδος έγινε και στις αρχές του 20ου αιώνα για συμμόρφωση στην παράδοση. Το Γρηγοριανό μέλος παραγκωνίστηκε από την πολυφωνία.